معاون وزیر ارتباطات در گفت‌وگو با «ایران» از اجرای طرح ابلاغی رئیس جمهوری خبر داد

نسخه دولت برای آینده دیجیتال ایران

طرح ابلاغی رئیس جمهوری پایانی بر سرگردانی مردم میان سامانه های مختلف است و زمینه ساز کاهش تخلفات اداری و تحقق دولت هوشمند می شود

گزارش

میتراجلیلی
دبیر گروه علم و فناوری

زندگی امروز بر مدار فناوری و اینترنت می‌چرخد و دولت الکترونیک و هوشمند، زیرساخت اصلی این زیست فناورانه به شمار می‌رود؛ زیرساختی که به گفته محمدمحسن صدر، رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران، به دلیل نگاه جزیره‌ای دستگاه‌های اجرایی و تعدد سامانه‌ها، هنوز نتوانسته رضایت کامل شهروندان را جلب کند.

همین چالش، دولت چهاردهم را به تدوین نقشه راه تازه‌ای برای تحول دیجیتال رساند؛ به‌گونه‌ای که با ابلاغ طرح «زیست‌بوم‌های دیجیتال دولت» به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات توسط رئیس جمهوری، اجرای این برنامه ملی با هدف یکپارچه‌سازی خدمات، حذف مراجعات و بارگذاری‌های مکرر و چندباره اسناد هویتی، ارتقای شفافیت و حرکت به سوی دولت هوشمند واحد، به سازمان فناوری اطلاعات سپرده شد.

این طرح که فعلاً در فاز اول اجرا قرار دارد، قرار است با یکپارچه‌سازی خدمات دستگاه‌های اجرایی در ۱۵ زیست‌بوم تخصصی اجرا شود، وعده می‌دهد که شهروندان بدون سرگردانی میان سامانه‌های مختلف، خدمات مورد نیاز خود را از یک درگاه واحد دریافت خواهند کرد. با اجرای این طرح همچنین انتظار می‌رود میزان تخلفات اداری کاهش یابد و زمینه تحقق دولت هوشمند، حکمرانی داده‌محور و توسعه اقتصاد دیجیتال فراهم شود.

عبور از جنگل سامانه‌ها

رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران، طرح «زیست‌بوم‌های دیجیتال» را نسل تکامل‌یافته‌ای از برنامه‌های تحول دیجیتال دولت می‌داند که با آسیب‌شناسی تجربیات پیشین و تحلیل وضعیت کشور در شاخص‌های «دولت هوشمند» تدوین شده است.

محمدمحسن صدر در ادامه توضیح می‌دهد: «این طرح که در مردادماه ۱۴۰۴ از سوی ریاست جمهوری به وزارت ارتباطات و سازمان فناوری اطلاعات ابلاغ شد، بر معماری پلتفرم‌های تخصصی در ۱۵ زیست‌بوم و ایجاد زیرساخت واحد «ایران‌پاس» برای ارائه خدمات پایه، تمرکز دارد.»

معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در گفت‌وگو با «ایران»، با اشاره به ارزیابی رتبه ایران در شاخص بین‌المللی توسعه دولت الکترونیک (EGDI) می‌گوید: «اگرچه در زیرساخت‌ها وضعیت مناسبی داریم، اما همچنان در شاخص‌های «خدمات باز» و «تعاملات شهروند با دولت» با شکاف‌های جدی مواجه هستیم.» او در ادامه یادآور می‌شود که این ارزیابی، همچنین نشان از ضعف‌های ساختاری در حوزه‌های تخصصی نظیر سلامت، انرژی و تجارت، باوجود اجرای طرح‌های کلان گذشته دارد.

صدر، یکی از آسیب‌های اصلی را نگاه جزیره‌ای دستگاه‌های اجرایی می‌داند که منجر به شکل‌گیری «جنگلی از سامانه‌ها» شده است، به گونه‌ای که شهروندان ناچارند برای یک خدمت، میان سامانه‌های ناهماهنگ سرگردان شده و چندین بار مدارک خود را بارگذاری کنند. این درحالی است که طرح زیست‌بوم‌های دیجیتال با رویکرد فرادستگاهی، دستگاه‌های فعال در هر حوزه را در یک پنجره واحد به هم متصل می‌کند تا خدمات کلان به صورت یکپارچه و خودکار ارائه شود.

تضمین دسترسی عادلانه مردم به خدمات

یکی از اهداف اجرای این طرح، دسترسی مردم مناطق محروم به خدمات مورد نیاز در کمترین زمان ممکن و تحقق عدالت اجتماعی در سطح جامعه بوده که به گفته رئیس سازمان فناوری اطلاعات، این موضوع مورد توجه جدی قرار گرفته است.

صدر، این تحول را علاوه بر تسهیل امور، زمینه ساز تحقق عدالت اداری و شفافیت می‌داند، چرا که به این ترتیب تمامی مراحل خدمت‌رسانی، قابل رصد و ارزیابی خواهد بود. او همچنین اعتقاد دارد پایش زمان ارائه خدمت توسط دستگاه‌ها، سازمان‌ها را به سوی رقابت برای ارتقای کیفیت و کاهش زمان انتظار سوق می‌دهد و دسترسی برابر به خدمات را برای مناطق محروم تضمین می‌کند.

معاون وزیر ارتباطات در ادامه توضیح می‌دهد که تجمیع داده‌ها در این پلتفرم‌ها، در عمل بستری برای حاکمیت ایجاد می‌کند تا زمینه حکمرانی هوشمند و اتخاذ تصمیمات راهبردی مبتنی بر داده فراهم شود. این امردرنهایت به نفع رفاه عمومی و توسعه پایدار کشور خواهد بود.

کاهش چشمگیر تخلفات اداری و ایجاد شفافیت

رئیس سازمان فناوری اطلاعات استقرار زیست‌بوم‌های دیجیتال را فراتر از یکپارچه‌سازی خدمات و تحولی بنیادین در سلامت اداری و توسعه اقتصاد دیجیتال کشور می‌داند و در پاسخ به سؤالی درباره تأثیر جدی این طرح بر زندگی مردم می‌گوید: «یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این طرح، کاهش چشمگیر تخلفات و کلاهبرداری‌های اداری است چرا که با ثبت متمرکز اطلاعات، اعمال مکانیسم‌های امنیتی و فراهم‌سازی قابلیت رصد و رهگیری دقیق داده‌ها، بستر سوءاستفاده‌های احتمالی به حداقل می‌رسد. صدر با اشاره به نقش کلیدی جایگزینی اسناد سنتی با «اسناد الکترونیک» (e-Doc) در این مسیر، یادآور می‌شود که این اسناد صرفاً فایل‌های دیجیتال ساده نیستند، بلکه طبق استانداردهای بین‌المللی، دارای ویژگی‌های «انکارناپذیری» و «جعل‌ناپذیری» هستند. با توجه به همین موضوع، می‌توان گفت که در تمامی تبادلات میان دستگاهی، این اسناد با ضریب امنیتی بالا مبادله می‌شوند و در عمل با حذف امکان جعل یا انکار، اعتماد عمومی به فرآیندهای دولتی تضمین خواهد شد.»

شکوفایی اقتصاد دیجیتال و ارزش‌آفرینی استارتاپ‌ها

معاون وزیر ارتباطات در پاسخ به سؤالی درباره تأثیر اجرای این طرح بر توسعه اقتصاد دیجیتال، آن را علاوه بر ارائه مستقیم خدمات عمومی به شهروندان، بستری پیشران برای اقتصاد دیجیتال می‌داند. صدر در ادامه توضیح می‌دهد که پلتفرم‌های طراحی شده، با ارائه رابط‌های برنامه‌نویسی (API) استاندارد، به استارتاپ‌ها و شرکت‌های خلاق اجازه می‌دهد بر پایه خدمات دولتی، سرویس‌های ارزش‌افزوده و نوینی طراحی کنند. به اعتقاد صدر، این تعامل میان دولت و بخش خصوصی، نه تنها تنوع خدمات را افزایش می‌دهد، بلکه موتور محرکی برای اشتغال‌زایی و شکوفایی اقتصاد دانش‌بنیان در کشور خواهد بود.

رئیس سازمان فناوری اطلاعات درادامه می‌گوید: «طرح «زیست‌بوم‌های دیجیتال» اساساً نقشه راه «تحول دیجیتال» در سطح دولت و حاکمیت است. صدر، نتیجه نهایی اجرای این طرح را ایجاد یک «دولت الکترونیک و هوشمند واحد» می‌داند که در آن، تمامی کاربران اعم از شهروندان، کسب‌وکارها، سازمان‌های اقتصادی، دولتی و حکومتی، کلیه خدمات مورد نیاز خود را تنها از طریق یک «پنجره واحد» دریافت خواهند کرد.»

به گفته او در این مدل، تمامی سامانه‌های موجود در پس‌زمینه این پنجره واحد به صورت خودکار و هوشمند با یکدیگر تعامل کرده و خدمات را به کاربران ارائه می‌دهند، بدون اینکه کاربر نیاز داشته باشد مستقیماً با هر سامانه‌ای درگیر شود، مدارک را مجدداً بارگذاری یا استعلام‌ها را به صورت دستی پیگیری کند.

اجرای فاز اول طرح زیست بوم‌های دیجیتال

رئیس سازمان فناوری اطلاعات با اشاره به معماری ویژه این طرح، یادآور می‌شود: «در این معماری، زیست‌بوم‌های تخصصی که برای هر حوزه توسعه می‌یابند با پلتفرم «ایران‌پاس» یکپارچه خواهند شد.» به گفته او «ایران‌پاس»، زمینه اجرای خدمات پایه همچون احراز هویت دیجیتال، کیف اسناد الکترونیک (شامل اسناد هویتی، مدارک تحصیلی، اسناد ملی و غیره با استانداردهای لازم)، امضای دیجیتال و پرداخت‌های دولتی الکترونیک را فراهم می‌کند.

در نتیجه، کاربران ازطریق «ایران‌پاس»، وارد پنجره واحد دولت الکترونیک می‌شوند و پس از احراز هویت، به پلتفرم تخصصی زیست‌بوم مورد نظر مانند سلامت، زمین و ملک یا مالیات دسترسی پیدا می‌کنند. به عنوان مثال موضوع دریافت پایان کار ملک، به جای مراجعه به سامانه‌های متعدد سازمان ثبت، شهرداری و غیره، ازطریق پنجره واحد زیست‌بوم زمین و ملک و با یک‌بار بارگذاری مدارک، به صورت خودکار و هوشمند پیگیری خواهد شد.

صدر درباره میزان پیشرفت طرح ابلاغی رئیس جمهوری نیز توضیح می‌دهد و با اشاره به اینکه قرار است این طرح در سه فاز تکمیل شود، می‌گوید: «در فاز اول، ۷ زیست‌بوم اولویت‌دار سلامت، انرژی، زنجیره تأمین، تجارت فرامرزی، زمین و ملک، مالیاتی و لجستیک در دستور کار قرار گرفت که اجرای آن آغاز شده است.»

معاون وزیر ارتباطات، فاز دوم را نیز شامل ۷ تا ۸ زیست‌بوم دیگر مانند اتباع و مهاجرین می‌داند که از فازهای بعدی به این فاز منتقل شد.

رئیس سازمان فناوری اطلاعات در ادامه، فاز سوم را نیز مختص سایر زیست‌بوم‌هایی می‌داند که در دو فاز اول شناسایی یا ابلاغ نشده‌اند و ادامه می‌دهد که درنهایت، تعداد کل زیست‌بوم‌ها دراین طرح، می‌تواند از ۱۵ عدد نیز فراتر رود.

صدر با اشاره به اینکه هر فاز اجرایی شامل تدوین اسناد RFB (درخواست پیشنهادی) برای مشخصات فنی پلتفرم پنجره واحد هر زیست‌بوم است، یادآورمی‌شود: «این اسناد تنها جنبه فنی ندارند، بلکه ابعاد قانونی، اجرایی، مدل کسب‌وکار (شامل هزینه‌های اولیه و جاری، مدل مشارکت) و پیوست‌های امنیتی را نیز پوشش می‌دهند.»

ارائه خدمات هوشمند زیست‌بوم‌ها بر بستر ابری

وقتی حرف از تحول دیجیتال به میان می‌آید نمی‌توان نسبت به استفاده از فناوری‌های نوظهور در مسیر اجرای این طرح بی‌تفاوت بود. رئیس سازمان فناوری اطلاعات درباره میزان استفاده از هوش مصنوعی و بهره گرفتن از مهارت متخصصان این حوزه در مسیر توسعه این زیست‌بوم‌ها می‌گوید: «اساساً تحول دیجیتال تنها با استفاده از فناوری‌های نوین دیجیتال مانند هوش مصنوعی، رایانش ابری و تحلیل داده، معنا پیدا می‌کند، ازاین رو چنین فناوری‌هایی به‌صورت جدی در طراحی و اجرای این زیست‌بوم‌ها پیش‌بینی شده‌اند.»

صدر با بیان اینکه خدمات این زیست‌بوم‌ها بر بستر رایانش ابری ارائه خواهند شد، می‌گوید: «از هوش مصنوعی و تحلیل داده برای تصمیم‌گیری دقیق‌تر، ارائه خدمات داده‌محور و بهبود فرآیندها استفاده می‌شود. او نقطه مرکزی این پلتفرم‌ها را عامل‌های هوشمندی می‌داند که در معماری آنها با عنوان «ارکستریتور» یا هم‌نواساز تعریف شده‌اند.»

رئیس سازمان فناوری اطلاعات، وظیفه این عامل‌ها را اجرای خودکار فرآیندهای بین‌دستگاهی و به نیابت از متقاضی می‌داند و می‌گوید: «به عنوان مثال، در خدمت «پایان کار ملک»، دیگر نیازی نخواهد بود که متقاضی به‌صورت جداگانه به سامانه‌های مختلف مراجعه کند، مدارک را چندباره بارگذاری کند و مراحل اداری را به‌صورت پراکنده پیگیری کند. در عوض، متقاضی تنها از طریق پلتفرم زمین و ملک درخواست خود را ثبت می‌کند و ارکستریتور، فرآیند را میان دستگاه‌های مرتبط به‌صورت خودکار تا مرحله نهایی پیش می‌برد. در پایان نیز سند الکترونیکی مربوط، در کیف اسناد دیجیتال متقاضی قرار می‌گیرد.»

> اجرای طرح «زیست‌بوم‌های دیجیتال دولت» با هدف یکپارچه‌سازی خدمات، حذف مراجعات و بارگذاری‌های مکرر و چندباره اسناد هویتی، ارتقای شفافیت و حرکت به سوی دولت هوشمند واحد، به سازمان فناوری اطلاعات سپرده شد

همکاری دولت، حاکمیت، دانشگو بخش خصوصی

رئیس سازمان فناوری اطلاعات در پاسخ به این سؤال که در این مسیر چقدر از توان بخش خصوصی یا دانشگاه‌ها کمک گرفته می‌شود، نیز توضیح می‌دهد: «یکی از مهم‌ترین نقاط قوت این طرح، شکل‌گیری همکاری مؤثر میان دولت، حاکمیت، دانشگاه‌ها و بخش خصوصی از همان آغاز کار است؛ همکاری‌ای که می‌توان آن را تجربه‌ای موفق و تا حدی کم‌سابقه دانست.»

به گفته صدر، در فاز اول، تدوین اسناد زیست‌بوم‌های هفتگانه با مشارکت دانشگاه‌ها و مجریانی انجام شد که علاوه بر توان علمی، شناخت عمیق و تجربه عملی در حوزه تخصصی خود داشتند. با توجه به محدودیت زمانی طرح، انتخاب مجریان براساس آشنایی کامل آنان با ساختار، فرآیندها، قوانین و مسائل هر زیست‌بوم انجام شد.

معاون وزیر ارتباطات ادامه می‌دهد: «در این مسیر، به منظور استفاده از ظرفیت متخصصان و خبرگان هر حوزه، جلسات متعددی با دستگاه‌های اجرایی برگزار شد تا هم شناخت دقیق‌تری از مسائل موجود حاصل شود و هم پیشنهادهای لازم برای تحول دیجیتال هر زیست‌بوم جمع‌آوری شود. این تعامل بویژه در برخی حوزه‌ها مانند مالیات، به‌دلیل سابقه همکاری مجریان با نهادهای مرتبط، نتایج مؤثرتری به همراه داشت.»

صدر در ادامه توضیح می‌دهد در فاز اجرایی، مدل مشارکت عمومی - خصوصی نیز پیش‌بینی شده است؛ به این معنا که بخش خصوصی در کنار دولت، در قالب نهاد اجرایی یا شرکت پروژه وارد عمل خواهد شد. در این مدل، نقش دولت بیشتر بر تنظیم‌گری و هدایت کلان متمرکز است و بخش خصوصی علاوه بر سرمایه‌گذاری، با توان اجرایی، نیروی متخصص و چابکی خود در پیشبرد طرح مشارکت می‌کند. همچنین چارچوب این همکاری از جمله میزان مشارکت، نوع تعامل، سرمایه‌گذاری و بازگشت سرمایه، در اسناد هر زیست‌بوم مشخص شده است. به گفته رئیس سازمان فناوری اطلاعات، دانشگاه‌ها در ادامه مسیر، به‌عنوان بازوی مشورتی سازمان فناوری اطلاعات و نهاد اجرایی، همچنان در کنار طرح باقی خواهند ماند تا استقرار زیست‌بوم‌ها با کیفیت مناسب انجام شود.

امنیت؛ رکن اصلی اجرای طرح زیست‌بوم‌های دولت دیجیتال

رئیس سازمان فناوری اطلاعات، امنیت را یکی از ارکان اصلی طراحی و توسعه پلتفرم‌ها در کنار این فناوری‌ها می‌داند و تأکید می‌کند که از آغاز فرآیند طراحی، الزامات و پیوست‌های امنیتی با همکاری متخصصان این حوزه در نظر گرفته شده تا امنیت سایبری در همه لایه‌های سامانه‌ها تأمین شود.

صدر یکی دیگر از زیرساخت‌های مورد نیاز برای اجرای این طرح را «ابر دولت» یا G-Cloud می‌داند و می‌گوید: «این بستر، پیش‌بینی شده و تمامی پلتفرم‌ها روی آن اجرا خواهند شد.»

ظرفیت استان‌ها، پیشران توسعه زیست‌بوم‌های دیجیتال

معاون وزیر ارتباطات در پاسخ به سؤالی درباره وجود نگاه استانی در توسعه این زیست‌بوم‌ها نیز می‌گوید: «در انتخاب زیست‌بوم‌ها و مجریان، نگاه استانی نیز مورد توجه قرار گرفته یعنی در حوزه‌هایی که یک استان از ظرفیت یا مزیت ویژه‌ای برخوردار است، تلاش شده مجری این زیست‌بوم از دانشگاه‌های همان استان انتخاب شود. برای مثال در حوزه محیط زیست، با توجه به جایگاه و مسائل خاص استان آذربایجان غربی، تلاش شده از ظرفیت دانشگاه ارومیه استفاده شود. به‌طور کلی، سعی بر آن بوده که میان موضوع هر زیست‌بوم، ظرفیت‌های استانی و دانشگاه مجری، تناسب و سنخیت مناسبی برقرار باشد.»

همگامی طرح رئیس جمهوری با نمونه‌های موفق جهانی

معاون وزیر ارتباطات در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه آیا نمونه‌های موفق جهانی در زمینه اجرای طرح زیست‌بوم‌های دیجیتال وجود دارد یا خیر نیز می‌گوید: «توجه به تجربه‌های موفق بین‌المللی و الگوهای مرجع جهانی، از اصول اساسی کار در تدوین هر یک از زیست‌بوم‌ها بوده است. از مجریان نیز خواسته شده که نمونه‌های موفق خارجی و بهترین رویه‌های موجود در هر حوزه را به‌دقت بررسی کنند و طراحی‌ها را با الهام از آنها پیش ببرند. رئیس سازمان فناوری اطلاعات همچنین یادآور می‌شود که تأکید شده مدل‌های مرجع شناخته‌شده جهانی، مبنای اصلی طراحی فرآیندها و ساختار هر زیست‌بوم قرار گیرند و سپس با توجه به شرایط، نیازها و ملاحظات کشور، اصلاح و بومی‌سازی شوند.

صدر در ادامه توضیح می‌دهد: «در طراحی زیست‌بوم سلامت، از مدل‌های مرجع و چارچوب‌های بین‌المللی معتبر استفاده شده، به عنوان مثال در حوزه سلامت، تجربه موفق سامانه «سلامت‌نت» ترکیه به‌عنوان یکی از نمونه‌های قابل توجه، مورد بررسی قرار گرفته است. این رویکرد در سایر زیست‌بوم‌ها نیز دنبال شده تا طراحی پلتفرم‌ها بر پایه تجربه‌های موفق جهانی و متناسب با اقتضائات داخلی انجام شود.»

یکی از نگرانی‌های موجود برای توسعه زیست‌بوم‌های دیجیتال، توانایی عملکرد دولت هوشمند به عنوان زیرساخت اصلی این طرح است. رئیس سازمان فناوری اطلاعات در پاسخ به این دغدغه می‌گوید: «زیرساخت‌ها و سرمایه‌های موجود کشور از جمله پنجره‌های واحد خدمات دستگاه‌ها، درگاه ملی خدمات، سامانه‌های هویت دیجیتال و ورود یکپارچه کاربران، همگی در استقرار زیست‌بوم دیجیتال دولت به‌کار گرفته خواهند شد. در این میان، «ابر دولت» نیز به‌عنوان زیرساخت اصلی استقرار، میزبانی و بهره‌برداری از پلتفرم‌های پنجره واحد دیجیتال، نقش محوری خواهد داشت و بستر ارائه خدمات زیست‌بوم‌ها را فراهم خواهد کرد.»

صدر در ادامه توضیح می‌دهد: «در این طرح، اقداماتی که در دوره‌های گذشته در حوزه دولت هوشمند بویژه از سوی سازمان فناوری اطلاعات و دیگر نهادهای مرتبط انجام شده، نادیده گرفته نشده، بلکه به‌عنوان پایه و نسخه تکامل‌یافته همان مسیر مورد استفاده قرار می‌گیرد.»

تلاش برای تاب‌آوری سامانه‌ها در برابر اختلالات

بسیاری از فعالان حوزه فناوری و اقتصاد دیجیتال معتقدند با توجه به اینکه اجرای موفق طرح زیست‌بوم‌های دولت دیجیتال کاملاً وابسته به اینترنت است، اختلال یا اعمال محدودیت‌های کوتاه یا بلندمدت، می‌تواند بر نتیجه نهایی اجرای این طرح تأثیرگذار باشد. رئیس سازمان فناوری اطلاعات در پاسخ به این دغدغه که در صورت وجود اختلال یا ایجاد محدودیت‌های اینترنتی در شرایط اضطراری و بحرانی، این زیست‌بوم‌ها چگونه می‌توانند به مردم خدمات مناسب ارائه دهند، می‌گوید: «این موضوع ابعاد مختلفی دارد و پاسخ به آن نیز نیازمند تفکیک چند مسأله است. زیرساخت اصلی استقرار این پلتفرم‌ها و به‌طور کلی دولت الکترونیک «ابر دولت» و منابع زیرساختی مرتبط با آن است اما با این حال، همانند هر سامانه گسترده دیگری، بروز اختلال در زیرساخت‌ها می‌تواند بر ارائه خدمات اثر بگذارد و این موضوع، امری اجتناب‌ناپذیر است.»

معاون وزیر ارتباطات در ادامه توضیح می‌دهد: «موضوع اختلال یا قطع اینترنت، بی‌شک می‌تواند بر برخی زیست‌بوم‌ها بویژه در حوزه‌هایی مانند تجارت فرامرزی و لجستیک که با سامانه‌ها و تعاملات بین‌المللی در ارتباط هستند هم تأثیر مستقیم بگذارد. در چنین مواردی، اختلال اینترنت به‌طور طبیعی مشکلاتی در ارائه خدمات ایجاد می‌کند؛ البته میزان این وابستگی در زیست‌بوم‌های مختلف، یکسان نیست و در برخی حوزه‌ها کمتر یا بیشتر است.»

صدر البته تأکید می‌کند که درعین حال برای افزایش تاب‌آوری سامانه‌ها در برابر اختلالات، مجموعه‌ای از راهکارهای فنی و اجرایی در نظر گرفته شده است. به عنوان مثال در معماری طراحی شده برای این پلتفرم‌ها، استقرار سامانه‌ها در چند نقطه مختلف کشور پیش‌بینی شده تا در صورت بروز بحران، خرابی گسترده یا اختلال‌های زیرساختی، امکان تداوم خدمت‌رسانی در سطح قابل قبول، حفظ شود. این تمهیدات با هدف افزایش دسترس‌پذیری، پایداری و تحمل‌پذیری خرابی در فاز اجرا، عملیاتی خواهند شد.

او یادآور می‌شود: «با این همه، باید پذیرفت که چالش‌هایی مانند قطع اینترنت، در صورت وقوع، همچنان می‌توانند بر عملکرد بخشی از این خدمات اثرگذار باشند.»

> یکی از اهداف اجرای این طرح، دسترسی مردم مناطق محروم به خدمات مورد نیاز در کمترین زمان ممکن و تحقق عدالت اجتماعی در سطح جامعه بوده که به گفته رئیس سازمان فناوری اطلاعات، این موضوع مورد توجه جدی قرار گرفته است

دولت الکترونیک یکپارچه حاصل طرح ابلاغی رئیس جمهوری

برش

صدر در پاسخ به سؤالی درباره توانمندی این طرح در کمک به ایجاد حکمرانی یکپارچه نیز می‌گوید: «یکپارچگی» یکی از ارکان اصلی طرح زیست‌بوم‌های دیجیتال است. در این مدل، تمامی سازمان‌ها و سامانه‌های مرتبط در یک حوزه خاص، در قالب یک زیست‌بوم واحد، به صورت هماهنگ به ارائه خدمات اقدام می‌کنند. به گفته وی، تمرکز اصلی بر خدمات فراسازمانی است که با مشارکت و یکپارچگی سامانه‌ها و سازمان‌های فعال در یک زیست‌بوم، به صورت منسجم به شهروندان ارائه می‌شود.

معاون وزیر ارتباطات با اشاره به اینکه برخی زیست‌بوم‌ها مانند لجستیک، تجارت فرامرزی و زنجیره تأمین، دارای همپوشانی و هم‌مرزی در حوزه‌های عملکردی خود هستند، توضیح می‌دهد که در فرآیند تدوین اسناد RFB، به دقت به این همپوشانی‌ها توجه شده است.

به گفته او، زیست‌بومی که مسئولیت اصلی را در یک فرآیند برعهده دارد، به عنوان متولی تعیین شده و سایر زیست‌بوم‌هایی که نقش حمایتی یا جانبی دارند، با زیست‌بوم اصلی هماهنگ خواهند بود. در واقع می‌توان گفت که این هماهنگی در طراحی قابلیت‌ها و خدمات و همچنین تبادل اطلاعات میان زیست‌بوم‌ها، تضمین‌کننده یکپارچگی کلی سیستم است. به عنوان مثال، زنجیره تأمین که در بسیاری از زیست‌بوم‌ها از جمله سلامت برای تأمین کالاها و فرآورده‌های ضروری کاربرد دارد، با زیست‌بوم‌های مرتبط، در تعامل خواهد بود.

او نتیجه نهایی این یکپارچگی را دستیابی به یک «دولت الکترونیک یکپارچه» می‌داند که در آن، تمامی خدمات مورد نیاز کاربران صرفاً از طریق پلتفرم دولت الکترونیک دریافت می‌شود. صدر با اشاره به اینکه تمامی داده‌ها و اطلاعات در این بستر به صورت یکپارچه ثبت و تبادل شده و مورد استفاده قرار می‌گیرند، تأکید می‌کند که این امر نه تنها فرآیند ارائه خدمت به شهروندان را تسهیل می‌کند، بلکه مبنایی قدرتمند برای «حکمرانی یکپارچه» را فراهم می‌آورد؛ جایی که تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های کلان بر اساس داده‌های جامع و تحلیل‌های منسجم انجام می‌شود.